

บทความวิจัย

การพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

สมศักดิ์ จันทร์ดี¹

¹อาจารย์ สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Corresponding Author, Email: somsak.jan@lru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสำรวจบริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณี วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น 2) พัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่นและ 3) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่ โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การลงเก็บข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า 1) ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับสูง มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย รวมถึงมีทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สวยงาม มีความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ผู้นำมีภาวะผู้นำสูง และประชาชนมีความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวทางการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยว และร่วมเรียนรู้แผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ร่วมในรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว (แผนที่ดิจิทัล) ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และ 3) การเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่ พบว่าได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านดอนบมเป็นอย่างมาก รวมถึงประชาชนต่างถิ่นและนักท่องเที่ยว ซึ่งสะท้อนได้จากยอดผู้เข้าชมเว็บไซต์ปัจจุบันอยู่ที่ 1,950 ครั้ง

คำสำคัญ: แผนที่ท่องเที่ยว, รูปแบบสองภาษา, การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

บทความวิจัย

Developing a Bilingual Creative Tourism Map According to the New Normal of the Chi River Basin Community, Baan Don Bom, Khon Kaen Province

Somsak Janthadee¹

¹Lecturer, Business English, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University
Corresponding Author, Email: somsak.jan@lru.ac.th

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the community context, history, background, cultural traditions, economic and social conditions of the Chi River basin community, Baan Don Bom, Khon Kaen Province 2) to develop a bilingual creative tourism map in line with the new normal of the Chi River basin community, Baan Don Bom, Khon Kaen Province 3) to disseminate tourist information through general map formats and map websites both in Thai and English to promote community tourism in the new normal era using methods of studying related research documents, field data collection, interviews, and observation.

The results found that 1) the potential for creative tourism management of the Chi River basin community, Baan Don Bom, Khon Kaen Province, was at a high level. There are a variety of tourist attractions including natural resources and beautiful ecotourism attractions. There are ready infrastructure for public utilities, participation of all sectors, leaders have high leadership qualities, and people are ready to manage tourism 2) the development of creative tourism maps in bilingual format received great support from both community leaders and local people. All sectors are involved in expressing opinions, presenting guidelines for developing tourism maps, and participating in learning about creative tourist maps in the form of general maps and tourist map websites (digital maps) in both Thai and English, and 3) dissemination of tourist information through general map formats and tourist map websites both in Thai and English to promote community tourism in the new normal era. It was found that there was great interest from the people of Don Bom Village including foreign citizens and tourists. This is reflected in the number of visitors to the website currently at 1,950 times.

Keywords: tourist map, bilingual format, creative tourism

บทความวิจัย

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ในอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยนั้นมีมาจากหลายประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายในแต่ละภูมิภาค รวมถึงมีความหลากหลายทางด้านอาหารและวัฒนธรรมประเพณี จึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี โดยทางส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็มีการส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในทุก ๆ ช่องทาง รวมถึงในด้านของนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว โดยมีการนำสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบที่ทันสมัย สามารถเข้าถึง ได้ง่าย เข้ามาช่วยในการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ได้แบบสะดวกรวดเร็ว และน่าสนใจ (ณกฤช รัตนวงศา, สุวรรณรัตน์ พุทธอุปถัมภ์ และ เพ็ญฤทัย หนูสวัสดิ์, 2562) ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนามิติด้านวัฒนธรรม โดยการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเพราะประเทศไทยมีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สูงมากซึ่งการขับเคลื่อนผ่านยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ หรือขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โดยในลำดับที่ 5 ตามแผนงานยุทธศาสตร์เสริมพลังทางสังคม: โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านการท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าขายแดนการลงทุนในกลุ่มน้ำโขง และกลุ่มน้ำชี โดยพื้นที่ชุมชนกลุ่มน้ำชี เป็นพื้นที่ที่มีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และวิถีชุมชนที่มีเอกลักษณ์ มีการจัดการท่องเที่ยววิถีชุมชนซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่นิยม อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดขอนแก่น (มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2566)

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) นั้น เป็นแนวคิดหนึ่งทางการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว อันได้แก่ การสร้างประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ร่วมของนักท่องเที่ยวกับชุมชนผ่านกิจกรรมเหล่านั้น ด้วยการใช้ทรัพยากรในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีอยู่ มาสร้างสรรค์คุณค่าเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว อันก่อให้เกิดรายได้และผลประโยชน์ซึ่งสามารถแบ่งบันรายได้หรือผลประโยชน์ เหล่านั้นสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มซึ่งรูปแบบของกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้น อาทิ เช่น นักท่องเที่ยวได้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนั้น ๆ เกิดการมีส่วนร่วม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน รวมไปถึงการได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนในชุมชนอันมีความแตกต่างกัน ทาง องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ว่า เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินชีวิตของชุมชน ผ่านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน ในลักษณะการเรียนรู้และการ ทดลอง เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์จากสิ่งที่มีอยู่และเป็นอยู่จริงในชุมชน นอกจากนั้น ชุมชน จะต้องสามารถใช้การท่องเที่ยวสร้างสรรค์นี้เป็นเครื่องมือในการรักษาความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการการท่องเที่ยวภายนอก และชุมชนจะต้องสามารถได้รับผลประโยชน์ตอบแทน อันก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาชุมชน กล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีความแตกต่างจากความหมายของการท่องเที่ยวในรูปแบบที่มีมาก่อนหน้านี้ ที่แต่เดิมนั้นวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเป็นการมุ่งใช้เวลาเพื่อความพักผ่อนหย่อนใจ แสวงหาความสุขจาก

บทความวิจัย

การท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ แม้ว่าต่อมารูปแบบการท่องเที่ยวได้เพิ่มรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นรูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้จากประสบการณ์การท่องเที่ยว แต่ก็ยังปราศจากมิติของการพัฒนาและสร้างความสมดุลให้แก่ชุมชน อันเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้น ๆ (กรมการท่องเที่ยว, 2560)

บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นชุมชนขนาดใหญ่ริมแม่น้ำชีที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานเกี่ยวกับที่มาของจังหวัดขอนแก่น ดินแดนที่ยังรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ โดยชื่อบ้านดอนบมมีที่มาจากคำว่า “โถม บม หรือกะโถม” ซึ่งเป็นภาษาถิ่นอีสาน หมายถึงภาษาที่ทำให้ด้วยไม้เนื้อแข็ง ลักษณะเป็นวงกลมมีด้ามจับขนาดสั้น เป็นอุปกรณ์สำหรับคนชาวเหนียวที่นึ่งสุกใหม่ ๆ เรียกว่า “ส่าย” เพื่อระบายความร้อนก่อนที่นำไปใส่กระติบข้าวเหนียว เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2381 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 3 เมืองขอนแก่น ได้ย้ายจากบ้านดอนพันชาติไปตั้งอยู่ที่ริมฝั่งบึงพระลับโนนทอง คือบ้านเมืองเก่า ตำบลในเมือง จังหวัดขอนแก่น บ้านดอนบมในปัจจุบันก็ยังได้รับการกล่าวขานถึงในการเป็นที่ตั้งของเมืองขอนแก่น มีร่องรอยและเรื่องเล่าขานจริงอยู่มากมาย มีศิลปวัฒนธรรมเฉพาะตัวในท้องถิ่น มีการประกอบอาชีพตีหม้อดินเผา รวมทั้งวิถีชีวิตเก่าแก่ดั้งเดิมที่สืบทอด กันมาหลายชั่วอายุคน ประกอบกับการมีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ของลำน้ำชี ทำให้มีต้นไม้อหลากหลายพันธุ์โดยเฉพาะต้นยางขนาดใหญ่จำนวนมาก พร้อมทั้งภูมิทัศน์ริมน้ำชีที่สวยงาม และนี่คือมูลเหตุให้ประชาชนในชุมชนมีความต้องการจัดการท่องเที่ยวขึ้นในชุมชนเพื่อฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต ให้ลูกหลานและนักท่องเที่ยวได้รับรู้และสร้างรายได้เสริมจาก การท่องเที่ยวในชุมชนให้เกิดขึ้น (กฤษฎา อุ่นลารวรรณ, 2567) จากการสำรวจของผู้วิจัยเบื้องต้นพบว่าในปัจจุบันปัญหาหนึ่งที่สำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวในการเดินทางคือเรื่องของเส้นทางการท่องเที่ยว และข้อมูลเบื้องต้นของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบเดิม และไม่ครบถ้วน ขาดการนำสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ ทำให้นักท่องเที่ยวประสบปัญหาในเรื่องของข้อมูลที่ได้รับจะไม่ครบถ้วน ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความไม่สะดวกในการเรียกดูข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ไม่สามารถอ่านภาษาไทยได้

ด้วยที่มาและปัญหาเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น ซึ่งแผนที่ท่องเที่ยว (tourist map) เป็นแผนที่ที่จัดทำขึ้นเพื่อแนะนำสถานที่นั้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งและสถานที่ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องสำหรับการท่องเที่ยว เช่น เส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก เรือ อากาศ ที่พัก ร้านอาหาร ภัตตาคาร สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นต้น (วิมล รสสุภา, 2565) เพื่อเป็นการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนจากการท่องเที่ยวปกติวิถีใหม่ (New Normal Travel) เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดอุบัติใหม่คือ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) ที่ส่งผลให้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไปสู่ยุคแนววิถีปกติใหม่ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนให้เข้มแข็งและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวแบบทั่วไปและแผนที่ผ่านช่องทางออนไลน์ด้วย เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววิถีชุมชนทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

บทความวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสำรวจบริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระยะต้นน้ำ

เพื่อศึกษาสำรวจบริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2566 รวม 28 วัน

สถานที่จัดกิจกรรม คือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนบม หมู่ 6, 7, 10 และหมู่ 13 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และสถานที่สำคัญภายในพื้นที่หมู่บ้านดอนบมทุกหมู่ เพื่อศึกษาสำรวจบริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี จังหวัดขอนแก่น ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่เพื่อขอเข้าสำรวจและเก็บข้อมูลในการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 ระยะกลางน้ำ

เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2566 ถึง 30 พฤษภาคม 2566 รวม 92 วัน

สถานที่จัดกิจกรรม คือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนบม หมู่ 6, 7, 10 และหมู่ 13 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และสถานที่สำคัญภายในพื้นที่หมู่บ้านดอนบมทุกหมู่ เพื่อถอดองค์ความรู้ชุมชน ได้แก่ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อได้ข้อมูลที่จะใช้ในการจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการสร้าง และรู้วิธีการใช้แผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว (แผนที่ดิจิทัล) ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อประชาสัมพันธ์บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 3 ระยะปลายน้ำ

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่

บทความวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการดำเนินโครงการมาเรียบเรียงวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลอย่างเป็นระบบ หลังจากที่ได้ดำเนินการจัดทำแผนที่แบบทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่และเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปพร้อมติดตั้ง ณ ศาลาประชาคมทั้ง 4 หมู่ และเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการนำร่องและขยายไปสู่ชุมชนอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต อนึ่งแผนที่แบบทั่วไปที่มี QR-code สามารถเชื่อมต่อเข้าไปชมในเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยวได้พร้อมระบบนำทางไปยังสถานสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน โดยในเว็บไซต์สามารถตรวจสอบยอดผู้เข้าชมเว็บไซต์และมีช่องทางติดต่อของผู้ชมสามารถเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้ เพื่ออัปเดตและปรับปรุงข้อมูลได้ โดยกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนในชุมชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. บริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

1.1 ประวัติศาสตร์และความเป็นมา

บ้านดอนบม ตั้งขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏชัด แต่จากการสืบค้นเอกสารหลักฐาน และการสัมภาษณ์ คนเก่าคนแก่ของหมู่บ้านคาดว่าน่าจะก่อตั้งมานานกว่า 200 ปี เริ่มแรก คนในบ้านดอนบมเป็นคนจาก ประเทศลาว เขมร ที่เดินทางมาค้าขายตามแม่น้ำชีและขึ้นมาแลกเปลี่ยนสินค้าที่บ้านดอนบม ซึ่งเป็น 24 เมืองท่าเรือในอดีต คนลาวและเขมรจึงสร้างที่พักอาศัยอยู่ชั่วคราว แต่มีบางครอบครัวก็พักอาศัยอยู่ ยาวสืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน บ้านดอนบมเริ่มมีการจารึกเป็นหลักฐานจริง ๆ ในสมัยการตั้งเมืองขอนแก่นที่บ้านดอนบม ซึ่งขณะนั้นเรียก “เมืองดอนบม” (ต่อมาเปลี่ยน เป็นเมืองขอนแก่น) ในราว พ.ศ. 2410 ซึ่งผู้ที่ตั้งเมืองตามหลักฐานได้กล่าวว่า ท้าวเพี้ยเมืองแพนได้อพยพครอบครัวชาวลาจาก กรุงศรีสัตนาคนหุต (เวียงจันทน์) พ.ศ. 2321 (จ.ศ. 1120) หลังจากที่เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกยกทัพ ไปตีเมืองเวียงจันทน์สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี เพี้ยเมืองแพนพาครอบครัวอพยพมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านชี โหล่น แขวงเมืองทุ่ง สุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ขึ้นตรงต่อมณฑลนครราชสีมาอยู่ได้หลายปีจึงอพยพ จากบ้านชีโหล่นมาตั้งที่บ้านบึงบอน (บ้านเมืองเก่า ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น) เนื่องจากเพี้ยเมืองแพนมีบิดาองค์หนึ่งซึ่งนางคำแ่วน เป็นสนมอยู่ที่เมืองหลวง (กรุงธนบุรี) ได้ทำความดี จึงโปรดเกล้าให้พระราชทานนามแก่บิดาของนางคำแ่วน ซึ่งอยู่ที่บ้านบึงบอนว่า พระยานครศรี บริรักษ์ ตั้งแต่นั้นมาจนสวรรคตต่อบ้านบึงบอนจึงเปลี่ยนเป็นชื่อ เมืองขอนแก่น ตามชื่อและตาม นามของต้นมะขามตั้งอยู่ที่บ้านบึงบอนได้ 22 ปี ในส่วนของบ้านดอนบม ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ชื่อบ้าน “ดอนบม” มาจาก คำว่า “โถมหรือบมหรือกะโถม” ซึ่งเป็นภาษาคนที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็งปานกลาง ขุดเป็นรูวงกลม มี ขอบด้ามสั้นใช้สำหรับส่ายหรือคนข้าวเหนียวที่นึ่งสุกใหม่ ๆ เพื่อระบายหรือลดความก่อกวนนำไปใส่ใน กระติบข้าวของชาวอีสาน

1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

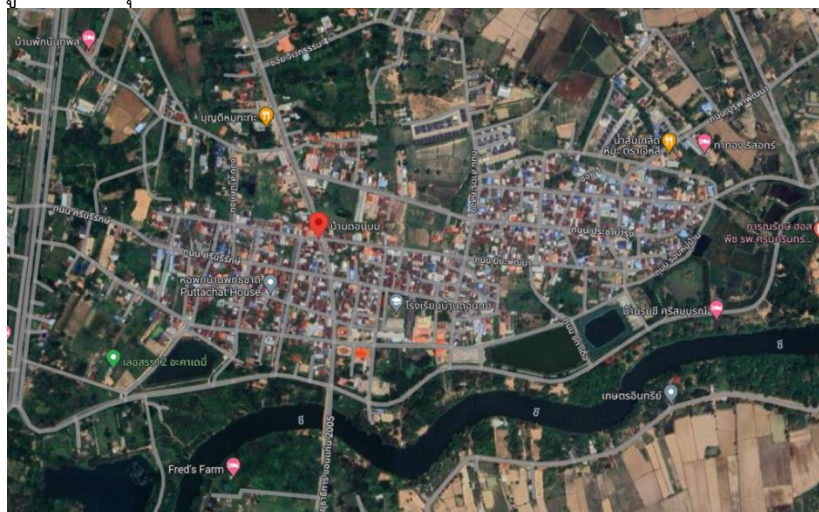
บ้านดอนบม มีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำชี สลับกับที่เนินสูงริมฝั่งแม่น้ำพื้นที่มีความลาดเอียงเล็กน้อยลงไปทางด้านทิศตะวันออก โดยทั่วไปสองฝั่งแม่น้ำจะเนินสูงแล้วลาดต่ำลงจน เป็นที่ราบซึ่งเกิดจากการทับถมของดินตะกอนที่น้ำพัดพามาในฤดูน้ำหลากของทุกปี และมักจะเป็น ดินทราย ถัดออกมาจะเป็นดินร่วนปนทรายมากขึ้นตามลำดับ มีความอุดมสมบูรณ์ไม่มากนัก

บทความวิจัย

บ้านดอนบมอาศัยแม่น้ำชีท่ามาหากินเกือบทุกฤดูกาลทั้งนี้เพราะไม่มีแหล่งน้ำอีกเลย นอกจากปัจจุบันที่มี คลองส่งน้ำชลประทานแต่ก็ยังไม่ทั่วถึงนัก การตั้งถิ่นฐานของชาวบ้านเป็นแบบเรียงยาวเรียบฝั่งแม่น้ำชีไปโดยตลอด ตามแนวทิศตะวันออกขึ้นไปทางตะวันตกเป็นระยะยาวเกือบสองกิโลเมตร แรกเริ่มมี การตั้งถิ่นฐานเป็นแบบกระจายแต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงและตัดถนนในบ้านให้เป็นระเบียบ ผู้คนจึง ตั้งถิ่นฐานโดยยึดถนนเป็นสำคัญจึงกล่าวได้ว่าการตั้งถิ่นฐานของชาวบ้านเป็นแบบกระจุกตัว สลับกับ เรียงยาวแบบฝักถั่ว บ้านดอนบม ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองขอนแก่น ในเขตการปกครองเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีหมู่บ้านทั้งหมด 17 หมู่บ้านหมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ 1 บ้านสะอาด หมู่ 2 บ้านโสกแสง หมู่ 3 บ้านกุดกว้าง หมู่ 4 บ้านกุดกว้าง
หมู่ 5 บ้านโนนตุน หมู่ 6 บ้านดอนบม หมู่ 7 บ้านดอนบม หมู่ 8 บ้านขามเจริญ
หมู่ 9 บ้านตมน้อย หมู่ 10 บ้านดอนบม หมู่ 11 บ้านฉัตรทอง หมู่ 12 บ้านกุดกว้าง
หมู่ 13 บ้านดอนบม หมู่ 14 บ้านการเคหะ หมู่ 15 บ้านโนนตุน หมู่ 16 บ้านกุดกว้าง
หมู่ 17 บ้านกุดกว้าง

ภาพที่ 1 สภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

1.3 ประชากร ระบบเครือญาติ และชาติพันธุ์

ชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่นเป็นชุมชนเก่าแก่และเป็นชุมชนขนาดใหญ่จึงแบ่งการปกครองออกเป็น 4 ชุมชนประกอบด้วย

บ้านดอนบม หมู่ที่ 6 มีจำนวน 581 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 639 คน หญิง 650 คน รวมประชากร 1,289 คน

บ้านดอนบม หมู่ที่ 7 มีจำนวน 2,349 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 1,745 คน หญิง 2,094 คน รวมประชากร 3,839 คน

บ้านดอนบม หมู่ที่ 10 มีจำนวน 585 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 653 คน หญิง 763 คน รวมประชากร 1,416 คน

บทความวิจัย

บ้านดอนบม หมู่ที่ 13 มีจำนวน 330 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 514 คน หญิง 545 คน รวมประชากร 1,059 คน

1.4 ด้านสังคม

บ้านดอนบมเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์และความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ เช่น การคมนาคม การสาธารณสุข ตลอดจนการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคงจึงไม่มีการอพยพออกจากหมู่บ้าน นับวันหมู่บ้านดอนบมได้มีการขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ เมื่อมีคนอพยพมาจากหลาย ๆ แห่งนำเอาวัฒนธรรมและประเพณีอื่น ๆ มาด้วย แต่เมื่ออยู่นานเข้าก็กลายเป็น วัฒนธรรมที่ผสมกลมกลืนได้เป็นอย่างดี ในด้านสังคมทั่วไปบ้านดอนบมเป็นสังคมที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน ประกอบกับองค์เครือข่ายามีอิทธิพลมาก ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมของคนในหมู่บ้านสงบสุข

สำหรับศูนย์รวมวัฒนธรรมก็คือวัด โรงเรียน และบ้าน ร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมให้คงอยู่ อย่างเคร่งครัด เป็นสังคมที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นชุมชนใหญ่แต่เมื่อมีความจำเป็นหรือ ขอความช่วยเหลือทุกคนจะต้องร่วมมือกัน โดยไม่คำนึงถึงเรื่องอื่นใด วัฒนธรรมที่ยึดถือเป็น แก่นกลาง คือ ฮีต 12 ครอง 14 ซึ่งเป็นที่ยึดถือกันมาโดยตลอด

1.5 แหล่งท่องเที่ยวสำคัญในชุมชน

เนื่องจากบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายน่าสนใจมีความงดงาม มีเสน่ห์ดึงดูดใจและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและด้วยสิ่งเหล่านี้ทำให้ บ้านดอนบมเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่

- ท้าวมนต์มีเนื้อที่ 10 ไร่ 2 งาน 36 ตารางวา เป็นสถานที่ที่ทางราชการ กำหนดให้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้ทำพิธีตักน้ำจากท้าวมนต์เพื่อใช้น้ำศักดิ์สิทธิ์ในการประกอบพิธี 50 ต่าง ๆ เช่น งานฉลองกรุงเทพฯ 200 ปี และงานเฉลิมพระเกียรติสำหรับในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยคณะ พราหมณ์และข้าราชการผู้ใหญ่ของจังหวัดมาทำพิธีตักน้ำและนำเข้าเฝ้าในหลวง พระพุทธรูปใหญ่ที่ ชาวบ้านเชื่อถือในความศักดิ์สิทธิ์มากเพราะถือว่าเป็นที่ยึดเหนี่ยวของสังคมมาชั่วหลายสิบปี เป็นสถานที่ ปฏิบัติธรรมของภิกษุสงฆ์ เช่น งานเข้ากรรมปรีวาสนกรรม งานบวชนกขัมจารีณีและพิธีกรรมเทศนาใน โอกาสต่าง ๆ เป็นแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ใหญ่ คือ จะมีต้นยางขนาดใหญ่หลายสิบต้น ซึ่งหาได้ ยากในปัจจุบัน และจะพัฒนาเป็นแหล่งพักผ่อนสาธารณะต่อไป

บทความวิจัย

ภาพที่ 2 ท้าววังมนต์ บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

- วัดกลางบุรี เป็นวัดที่พระนครศรีบริรักษ์ เป็นผู้สร้างขึ้นมาเมื่อครั้งสมัยที่ตั้งเมืองขอนแก่นอยู่ ที่บ้านดอนบม ซึ่งวัดเหนือคือวัดท่าราชไชยศรี วัดกลางคือวัดกลางบุรี

ภาพที่ 3 วัดกลางบุรี

- ป่ายางนา อายุหลายร้อยปี ภายในศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 3 ป่ายางนา

บทความวิจัย

- กลุ่มแม่น้ำชี เป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญของชุมชน เนื่องจากชุมชนใช้ประโยชน์ทั้งด้านการอุปโภค บริโภค การปศุสัตว์ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ฯลฯ

ภาพที่ 4 แม่น้ำชี

2. การพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยและผู้นำชุมชนได้ร่วมกันถอดองค์ความรู้ชุมชน ได้แก่ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณี วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี จนได้ข้อมูลที่จะใช้ในการจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และได้ร่วมกันสร้างและจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทั้งในรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมอบรมเยาวชนเพื่อจัดทำและวิธีการใช้แผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับผู้นำชุมชน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากตัวแทนทุกหมู่ทั้ง 4 หมู่ในหมู่บ้านดอนบมในการดำเนินกิจกรรมได้สำเร็จลุล่วงผ่านไปด้วยดี ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 ณ ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้านดอนบม หมู่ที่ 10

หลังจากนั้น คณะผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินการจัดทำแผนที่แบบทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่และเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปพร้อมติดตั้ง ณ ศาลาประชาคมทั้ง 4 หมู่ และเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษในสื่อออนไลน์

ภาพที่ 5 การพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น

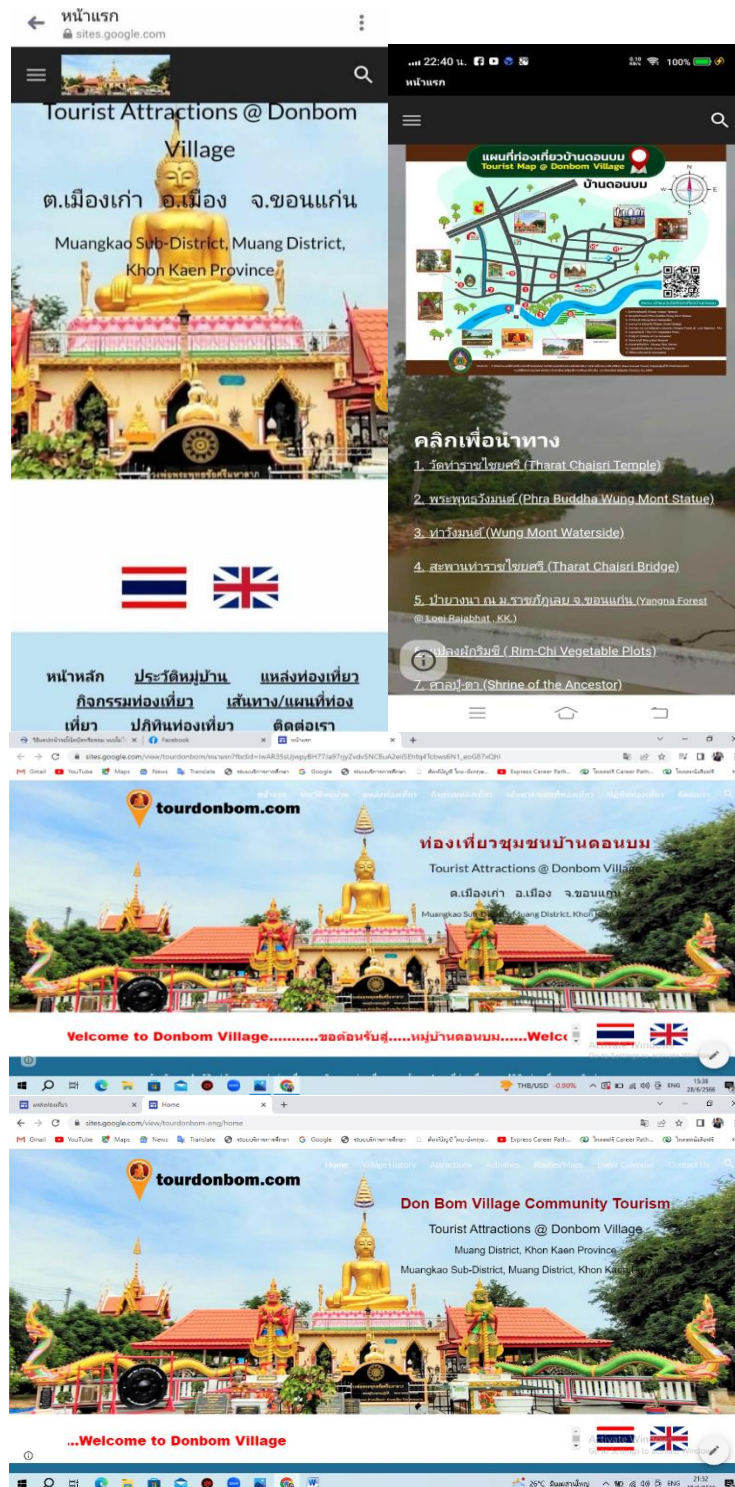
บทความวิจัย

3. การเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่

การสรุปผลการดำเนินโครงการ คณะผู้ดำเนินโครงการนำผลการดำเนินโครงการมาเรียบเรียงวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลอย่างเป็นระบบ หลังจากทีคณะผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินการจัดทำแผนที่แบบทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่และเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปพร้อมติดตั้ง ณ ศาลาประชาคมทั้ง 4 หมู่และเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษในสื่อออนไลน์ไปแล้วนั้น ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านดอนบมทั้ง 4 หมู่ทั้งแผนที่แบบทั่วไปที่มี QR-code ที่สามารถเชื่อมต่อเข้าไปชมใน เว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยวได้ และยอดผู้เข้าชมเว็บไซต์ ปัจจุบัน อยู่ที่ 1,950 ครั้ง (<https://sites.google.com/view/tourdonbom/>)

ภาพที่ 5 แผนที่ท่องเที่ยวแบบทั่วไป 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

บทความวิจัย

ภาพที่ 5 เว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยวที่สามารถแสดงผลบนคอมพิวเตอร์ และ Smartphones ได้ ทั้งรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความวิจัย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว สามารถแสดงการอภิปรายผลได้ประเด็นต่าง ๆ ตามข้อค้นพบจากการวิจัยดังนี้

1. จากการสำรวจบริบทชุมชน ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น พบว่า ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่นมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย รวมถึงมีทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สวยงาม มีความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค การมีส่วนร่วมของประชาชน ภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำมีภาวะผู้นำสูง และประชาชนมีความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชมน วรงค์คำ, ชาทรี ไกรพิรพรรณ และเวรกา มณีเนตร (2563) ที่พบว่าการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหลากหลายปัจจัยทั้งในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นประชาชนในชุมชน ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชน และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของทุกฝ่าย จึงจะทำให้การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประสบความสำเร็จ

2. จากการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาตามแนววิถีปกติใหม่ของชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รูปแบบสองภาษาในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวทางการพัฒนาแผนที่ท่องเที่ยว และร่วมเรียนรู้แผนที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ร่วมในรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว (แผนที่ดิจิทัล) ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนลุ่มน้ำชี บ้านดอนบม จังหวัดขอนแก่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาลี หะแวกะจิ และวรรณชนก จันทชุม (2556) ที่พบว่า ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในชุมชน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงจะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จ และเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ วารินสิทธิกุล, พชร วารินสิทธิกุล และปริญญญา ทูมมาลา (2565) ที่พบว่า แผนที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นผลผลิตที่ได้จากกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้ง ร่วมวางแผนการดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจรูปแบบของแผนที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ร่วมปฏิบัติการเก็บข้อมูลและจัดทำแผนที่มรดกทางวัฒนธรรม ร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน เกิดการจัดทำข้อมูลประวัติศาสตร์ และแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการร่วมมือกันในชุมชนจะเป็นการเชื่อมโยงร้อยเรียงร่วมกันของคนในชุมชนทั้งคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ ซึ่งนำไปสร้างเป็นแผนที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในยุคความปกติใหม่

3. จากการเผยแพร่ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านรูปแบบแผนที่ทั่วไปและเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยว ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนในยุคความปกติใหม่ พบว่า ได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านดอนบมเป็นอย่างมาก รวมถึงประชาชนต่างถิ่นและนักท่องเที่ยว ซึ่งสะท้อนได้จากยอดผู้เข้าชมเว็บไซต์ปัจจุบันอยู่ที่ 1,950 ครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญา ชนประชา, พิม ชามาร่า ญาร่า, อีราธร ลำเนา

บทความวิจัย

ครุฑ, วรณัญญ์ ศรีนิล และนันทพร ดำรงพงศ์ (2566) ที่พบว่า การสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและเข้าใจวิถีชีวิตท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถนำประสบการณ์ของตนไปแบ่งปันกับครอบครัว เพื่อนฝูง และญาติได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ควรมีการประสานหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน โดยเฉพาะภาครัฐที่หน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง ให้เข้ามาสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มากขึ้น เพื่อช่วยในการจัดหางบประมาณในการทำกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาคนในชุมชนให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น เพื่อในการพัฒนาแผนที่การท่องเที่ยวครั้งต่อไปจะสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กชธมน วงศ์คำ, ชาตรี ไกรพิรพรรณ และเวธกา มณีเนตร. (2563). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กรมการท่องเที่ยว. (2560). คู่มือการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว.
- กฤษฎา อุ่นลารวรรณ. (2567). บ้านดอนบม. เข้าถึงได้จาก <https://wikicomunity.sac.or.th/community/1292>
- จุฬาลักษณ์ วารินสิทธิกุล, พชร วารินสิทธิกุล และปริญญ์ ทูมมาลา. (2565). การจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำชีและลำเขบายอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีในยุค New Normal. เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาตินุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ครั้งที่ 10 วันที่ 11-13 มกราคม 2565 ณ หอประชุมไพรพะยอม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ณกฤช รัตนวงศา, สุวรรณรัตน์ พุทธอุปลัมภ์ และเพ็ญฤทัย หนูสวัสดิ์. (2562). แผนที่ท่องเที่ยวแบบความจริงเสมือน กรณีศึกษา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วารสารสาระคาม, 11(1), 33-44.
- พิชญา ขนประชา, พิม ชามาร่า ญาร่า, อีราธร ลำเนาครุฑ, วรณัญญ์ ศรีนิล และนันทพร ดำรงพงศ์. (2566). กลยุทธ์ในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารด้วยทุนทางวัฒนธรรมโดยร้านขายของฝากในจังหวัดภูเก็ต. Al-HIKMAH Journal, 13(25), 1-21.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. (2566). แผนยุทธศาสตร์. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

บทความวิจัย

วิมล รสสุภา. (2565). เครื่องมือทางภูมิศาสตร์. เข้าถึงได้จาก

<https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/13334>

อาลี หะแวกะจี และวรรณชนก จันทชุม. (2556). ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งของตำบล
บางเก่าอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. Al-HIKMAH Journal, 3(6), 37-45.

